

## **СТАНОВИЩЕ**

**от д-р Екатерина Георгиева Чернева –  
доцент в катедра Предучилищна педагогика на Педагогическия факултет  
на ПУ „Паисий Хилендарски“**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 1. Педагогически науки

професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...,

докторска програма Методика на обучението по български език и литература

**Автор: Гургана Георгиева Комсийска,**

**Тема: „Проектно ориентирано обучение по български език и литература в началния етап на основното образование“**

**Научен ръководител:**

1. Проф. д. п. н. Румяна Танкова – Педагогически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“;
2. Проф. д. п. н. Георги Иванов - Тракийски университет – Стара Загора

### **1. Общо представяне на процедурата и докторанта**

Със заповед № РД-22-1621 от 11.07. 2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема : „Проектно ориентирано обучение по български език и литература в началния етап на основното образование“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по български език и литература. Автор на дисертационния труд е Гургана Георгиева Комсийска – докторант в задочна форма на обучение към катедра Начална училищна педагогика с научни ръководители: проф. д. п. н. Румяна Танкова – Педагогически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ и проф. д. п. н. Георги Иванов - Тракийски университет – Стара Загора.

Представеният от Гургана Георгиева Комсийска комплект материали е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи: молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд; автобиография; протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за

откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд; дисертационен труд; автореферат; списък на научните публикации по темата на дисертацията; копия на научните публикации; списък на забелязани цитирания; декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи.

Докторантът е приложил 11 самостоятелни публикации по темата на дисертационния труд и една в съавторство.

Гергана Комсийска има многопластова професионална подготовка. През 1996 година завършва висше образование в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ със специалност „Начална училищна педагогика с профил психология“, със специализация по изобразително изкуство. През 2003 година придобива втора магистърска степен по „Приложна социална психология“ от същия университет. Завършва едногодишна професионално-педагогическа специализация към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (2017–2018), организирана от Департамента за информация и усъвършенстване на учители. Обучението е в направление „Развиване на комуникативни умения“, а дипломната ѝ работа е посветена на темата „Интерактивен подход при формиране на ключови компетентности в обучението по човекът и обществото в начална училищна възраст“. Тази разработка бележи началото на целенасочените ѝ изследвания върху интердисциплинарния и интерактивния подход в началното образование. През 2019 година ѝ е присъдена втора професионално-квалификационна степен, също от СУ „Св. Климент Охридски“.

## **2. Актуалност на тематиката**

Разработеният дисертационен труд е изключително актуален, защото в основата му лежи концепцията за проектно ориентираното обучение като иновативен подход на преподаване, който стимулира учениците да придобиват знания и умения чрез разработването на проекти, свързани с реални проблеми или автентични изследователски въпроси, което подпомага развиването на творческите компетентности на ученика, както и способността за интердисциплинарно мислене.

## **3. Познаване на проблема**

Докторант Гергана Комсийска е направила компетентен анализ на състоянието на проблема, завършвайки с аргументирани изводи и позиция по отделни въпроси. Доказателство за това е създаденият технологичен модел за изследване на комуникативно-речевите умения

на учениците в началния етап в условията на проектно ориентирано обучение, включващ самостоятелно разработени методически алгоритми и работни листове.

#### **4. Методика на изследването**

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел, а задачите, решавани в дисертационния труд получават адекватен отговор. Сред методическите идеи особено ценни са алгоритмите, ранжирани според сложността на словесната основа, спецификата на нагледния материал и нивата на сложност и изпълнение. Създадени и използвани са за тези цели шест типа работни листове с различна степен на сложност. Предназначени са за часовете по български език и литература, както и за самостоятелна работа: *възприемане, анализ и интерпретация на художествен или научнопопулярен текст; разбиране и анализ на съдържание – разпознаване на факти, сравнение, езикови умения; преразказване чрез използване на информация от словесна опора за структуриране на съдържание; анализиране и интерпретация, формулиране на преки заключения по зададена тема; формиране на емоционално-оценъчно отношение към герой или историческа личност; интегриране на знания и творчески потенциал – създаване на креативен проект.*

#### **5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите**

Предложеният дисертационен труд „ПРОЕКТНО ОРИЕНТИРАНО ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“ е значим, защото включва изследвания върху приоритетни интегративни компетентности в обучението – развитие на четивна грамотност; изграждане на историческо съзнание; гражданска и екологична култура; научно мислене.

Безспорен принос е технологичният модел, включващ използване на разнообразни образователни методи, похвати и техники на преподаване, които предполагат активна познавателна позиция и мотивираност на учениците.

#### **6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта**

По темата на научното изследване са публикувани 11 самостоятелни публикации и една в съавторство, които показват резултати от приложени методически варианти в дисертацията и анализират емпиричните данни за успешността на образователния процес при използването на практически занимания, за осмисляне на научната материя от детето в началното училище.

#### **7. Автореферат**

Авторефератът е направен според изискванията на правилника за придобиване на научни степени на ПУ „Паисий Хилендарски“ и Закон за развитието на академичния състав в

Република България. Той е в обем от 32 страници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

#### **8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати**

Препоръчвам на Гергана Комсийска да подкрепи резултатите от научното изследване чрез цитиране на примерни отговори на учениците по следните очаквани резултати: *Развитие на уменията за аргументация; Креативност и изразяване на мнение; Преразказване чрез използване на информация от словесна опора за структуриране на съдържание.*

#### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено в дисертационния труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Гергана Георгиева Комсийска в област на висше образование:  
1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., докторска програма Методика на обучението по български език и литература.

01.09.2025 г.

Изготвил становището: .....

(подпис)

доц. д-р Екатерина Чернева